

Lokala budgetriktlinjer för Äldre samt vård- och omsorgsnämnden 2023

Inledning

Utifrån kommunfullmäktiges budget ansvarar nämnden för att värdera innebörden av kommunfullmäktiges inriktningar och prioriteringar utifrån den egna nämndens förutsättningar och behov. I och med det säkerställs att de mest relevanta målen och inriktningarna konkretiseras, förtydligas och preciseras. Lagstiftning och ekonomiska ramar är överordnade mål i budgetarbetet. Riktlinjer, planer, program och policys ska ses som stödjande dokument. Budgeten och dess uppföljning är centrala delar av kommunens styrsystem. Styrning är samtliga åtgärder som ledningen på olika nivåer i förvaltningen vidtar för att uppnå önskade resultat. För att äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen ska utveckla bra verksamheter utifrån tillgängliga resurser är det viktigt att ansvar och befogenheter fördelas i hela organisationen så att engagemang och kompetens tas tillvara fullt ut. Utgångspunkten i den ekonomiska förvaltningen är god ekonomisk hushållning i enlighet med lagstiftning och Göteborgs Stads krav.

Ekonomistyrning

Nämnden fattar beslut om hur ekonomisk tilldelning inom förvaltningen så att beslutade mål och uppdrag ska kunna utföras. Verksamheten ska inom de mål, ramar och riktlinjer i övrigt som fastställs av nämnden eller förvaltningsledningen bedriva en effektiv och likvärdig verksamhet. Målsättningen är att nå en så hög grad av mål- och prestationsuppfyllelse som möjligt inom den ekonomiska ramen.

Ansvarsfördelning

Nämndens ansvar

När en ekonomisk uppföljning med negativa avvikelser har lagts fram för nämnden har den 30 kalenderdagar på sig att fatta beslut om åtgärder som gör att det budgeterade målet nås innan året är slut.

Förvaltningsdirektörens ansvar

I de fall ekonomisk uppföljning visar ett periodutfall som avviker negativt från det ekonomiska målet för perioden, alternativt att prognosen för helåret avviker negativt mot årsbudgeten, ska förvaltningsdirektören senast 20 kalenderdagar efter det att avvikelsen konstaterats presentera förslag till åtgärder för nämnden. Åtgärdsförslagen ska vara så utformade att nämnden senast till utgången av budgetåret når en överensstämmelse med det ekonomiska målet.

Avdelningschefens ansvar

Avdelningschefen ansvarar för sin budget på avdelningen. Avdelningschefen ska månatligen följa upp och analysera verksamhetens ekonomi och när så åläggs presentera en prognos för sin avdelning, för avdelningschef ekonomi och förvaltningsdirektören. Verksamhet- och enhetschefers prognoser ska ligga till grund för avdelningschefens bedömning.

Hantering av avvikelser på avdelningsnivå

Om någon avdelning under året har stora förändringar gentemot budget behöver förvaltningsdirektören fatta beslut om att:

- a) Avdelningen och/eller förvaltningen som helhet ska göra åtgärder för att anpassa sig till befintliga resurser i förvaltningen sammantaget. Förvaltningsdirektören fattar beslut från fall till fall på vilket sätt den uppkomna situationen ska hanteras.
- b) Avdelningen får ianspråkta del av förvaltningens budgetreserv
- c) Resurser får omfördelas från övriga avdelningar.

Eget kapital

Enligt Göteborgs stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning är det huvudsakliga syftet med nämndernas egna kapital att möjliggöra ett långsiktigt ekonomiskt tänkande i verksamheten så att hastigt förändrade förutsättningar kan överbryggas. Nämnden ska kunna möta de ekonomiska riskerna i form av oförutsedda kostnader som kan uppstå och som nämnden inte har vetskap om i samband med budgetarbete.

I bokslutsberedningen fastställer kommunstyrelsen årligen nämndernas ingående egna kapital utifrån de rekommenderade intervallen som framgår av 20 § i Regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning. För en nämnd med en omsättning över 2,5 miljarder kronor är den rekommenderade nivån mellan 60 - 80 miljoner kronor.

Enligt beslut i bokslutsberedningen den 27 april 2022 fastställdes nämndens egna kapital till den högre nivån i intervallet, det vill säga 80 miljoner kronor. Efter årsbokslut lämnar nämnden en egen värdering av nivån på det egna kapitalet i samband med fastställandet av årsrapporten.

I regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning regleras även nämndens möjlighet att ianspråkta eget kapital, det vill säga sänka det ekonomiska målet till ett underskott. Utrymmet är normalt begränsat till 0,5 procent av omsättningen, vilket för äldre samt vård- och omsorgsnämnden innebär cirka 31 miljoner kronor. För 2023 har det beslutats i kommunfullmäktiges budget att tillfälligt ta bort denna möjlighet. Det innebär att nämnden behöver godkännande av kommunstyrelsen för ianspråktagande av eget kapital.